

Gospodarske stvari.

Krompirjev žužek, slivni rivčekar in pa krvava uš.

Tri nove nadloge, katere iz severne Amerike žugajo kmetijstvu našemu.

Sl. ministerstvo kmetijstva je z razpisom od 8. decembra u. l. razposlalo družbam kmetijskim poduk zaradi gori imenovanih treh mrčesov, kateri v severni Ameriki neizmerno škodo delajo, pa so se že tudi dalje pomaknili. Ker bi tedaj utegnile tudi dežele našega cesarstva nesrečo doživeti, da bi se razširila ta nadloga tudi po njihovem polji in njihovih vrtih, zato želi ministerstvo, naj bi naši kmetovalci že zdaj nekoliko poznali omenjene mrčese, in zato je tudi odboru družbe kmetijske Kranjske naročilo, naj on skrbi za razglas poslanega mu poduka. Vsled želje družbenega odbora, naj bi „Novice“ razglasile ta poduk, ga priobčimo v našem listu.

Tako-le se glasí ministerski poduk:

1. O krompirjevem žužeku.

Ta žužek (keber) Kolorado žužek (*Doryphora decemlineata*) imenovan, je v severni Ameriki že znan blizu 45 let. Najprej so ga našli na nekem divjem krompirju (*solanum rostratum*), na skalovitih gorah (Rocky Mountxins) v zahodu zedinjenih držav, in osobito poleg reke Kolorado; odtodi imé njegovo. Sčasoma je zlezel ta žužek tudi na ves drug krompir, kjer je obilo paše našel in se zato strašansko pomnožil ter prava nadloga ondašnjim deželam postal. Silovito je drl od zahodnih krajev v vzhodne; 1865. leta je prekoračil reko Missisipi, ter do leta 1870 že prišel celó do Kanade, in zdaj ga imajo že povsod v vzhodnih državah. Že l. 1872 je državni entomolog C. V. Riley skrb razodel, da ne bi v malo letih že do bregov Atlantiškega morja prišel, kajti vsako leto se okoli 50 Angleških milj dalje v vzhodne države pomikuje, povsod stanoviten zarod zapustivši. Mogoče je tedaj po takem, da prekorači tudi Atlantiško morje in da bode grozovita nadloga krompirjevemu polju po vsi Evropi.

Tega se je že dandanes silno bati, zato je že zdaj treba, vso pozornost obrniti na to novo šibo krompirjevega polja.

Krompirjev žužek je tako velik, kakor naša navadna polonica (božja kraljica); njegova krila so rumenkasto bela; na vsakem krilu ima po 5, tedaj na obeh skupaj 10 podolgastih črnih lis (prog); zato latinsko imé njegovo: „sedmoprogasta doriforia“. — Lahko ga je tedaj spoznati. — One (babice) ležejo po 1000 in še več jajčic, iz katerih se rujavkasto ali rumenkastordeče gosenice (ličinke) s črno glavo in črnimi nogami izvalijo; na vsaki strani života ima gosenica dvojno vrsto črnih marog. Gosenica se zarije v zemljo in ondi premeni v mešiček (bubo) enake barve. Jajčica so prizorna, pomarančne barve, držé se spodnje strani krompirjevega perja. V 30–40 dnevih postane iz jajčeka žužek (keber); v enem poletji se zaplodi po njem čvetero rodov.

Gosenice njegove požro krompirju vse perje, in s tem pokončajo ves krompir. Ker se teh gosenic prikaže na milijone in milijone, zato je škoda ogromna.

V več krajih Amerike je ta mrčes pokončal ves krompir tako, da ga ne sadijo več. In nobene pomoči ni zoper to nadlogo, kajti ohiranje jajčic in gosenic iz perja krompirjevega, pa tudi potresanje z raz-

jedljivimi rečmi itd. nič ni pomagalo; najbolj se je še koristno skazalo potresanje perja s tako imenovanim Scheelo-vim ali Parižkim zelencem (*Scheelesches Grün*). Pomeša se ta zelenec z moko, živim apnom in mavcem, katerih se vzame 25–30 delov več kakor pa zelenca. Al ta zmes je hud strup, zato ni varno rabiti je.

Tak je krompirjev Koloradovec. Bog obvaruj naše polje te nadloge, ki bi se s tem lahko zanesla tudi v dežele naše, ker se večkrat vozi Amerikanski krompir tudi v naše dežele.

Vprašanje in odgovor zarad živinskih potnih listov.

Vredništvo je prejelo iz Goliča sledeče pismo:

„Na živinskih potnih listih je spodej zapisano, „da je zgoraj popisana živina pri odgonji od tod zdrava bila, in da ni tukaj in ne v okolici kuge med rogato živino, se potrjuje.“

Ker župan le takrat more potrditi, da je živina zdrava bila, ako jo sam ogleda ali pa, da mu zanesljiv človek pové, da je živino ogledal in zdravo najdel, zato je do zdaj župan sam živino ogledoval, ali pa, ker je nekatera živina čez 2 uri od njega oddaljena, zahteval je zanesljivo pričo in potem v eno kolono zapisal „N. N. iz... hiš. št... je živino ogledal in priča, da je zdrava.“

Žandarmi pa pravijo: „Tega ni potreba, da bi se živina ogledovala.“

Naj sl. „Novice“ blagovolijo povedati, kdo ima prav.

Martin Vozel, župan.

Odgovor vredništva. Vaša je prava, ne pa žandarjeva, kajti, kdor hoče kaj spričevati, mora to ali sam videti, ali pa popolnoma se zanašati na onega, kdor mu veljá za pričo. Nič videti, a vendar pričati, bila bi gola sleparija. Mi bi, če bi mogoče bilo, od potnih listov še več zahtevali, namreč to, da jih delajo le izvedeni zdravniki. Ker pa to ni, in ker se zdravstveni potni listi spisujejo, prav po žandarjevi misli, brez ogleda živine, zato ni čuda, da veljavni možje trdijo, da navadni živinski potni listi nimajo nobene vrednosti in da bi celó nič na škodo ne bilo, ako se taki po žandarjevih mislih narejeni listi popolnoma odpravijo.

Podučne stvari.

Kdaj so bile peči iznajdene?

„Na Božični večer sem sedel pri peči, vesel gor-kote, ki je iz nje puhtela“ — tako nam piše rodoljub iz Krasa ter nas praša, naj mu povemo: „kdaj so bile peči iznajdene in kdo je to dobrotno stvar iznašel?“

Našemu radovednemu vprašalcu odgovorimo tole:

Kdaj so začeli peči staviti v sobe, in kdo bil je prvi, kogar je mraz v to znajdbo napotil, ne vé se za gotovo; zgodovina ta zgublja se v starodavne čase; toliko pa vemo, da Grki in Rimljani niso še poznali peči. Predno so peči stavili v sobe, greli so jih s toploto, ki je — blizu enako sedanji Meisnerjevi kurjavi — bila po cevih peljana iz spodnjih čumnati v gornje sobe. Peči, kakor jih imamo danes, so neki najprej stavili v severni Nemčiji, se vé pa, da so današnje veliko predrugačene in umnejše napravljene memo prvih.

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2. gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 13. januarija 1875.

O b s e g: Ponovljen razglas zarad semena Ruskega lanú. — Krompirjev žužek, slivni rivčekar in pa krvava uš. (Dalje.) — Nekoliko o zboljšanju živinoreje. — Nova postava, da se odpravi učnina ter prenaredita §§. 45 in 46 postave od 29. aprila l. 1873, št. 21. — Koliko se sme vina piti? — Nemški liberalci. — O potrebi prestrojenja politične uprave in prenaredbe občinske postave. (Konec.) — Slovansko slovstvo. — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Ponovljen razglas zarad semena Ruskega lanú.

V zadnjem listu lanskim „Novic“ je odbor družbe kmetijske vabil Kranjske gospodarje, naj se do Svečnice tega leta oglasi vsak, kdor želi po nižji ceni hvaljenega Ruskega lanú dobiti in pismeno ali pa z besedo pisarnici družbe kmetijske naznani, koliko tega semena (pol mernika, en mernik ali več) želi dobiti.

Ker se Svečnica bliža, in je to zadnji čas, da si družba tega semena naroči iz daljnih krajev, zato naj se gospodarji podvizajo s svojimi naznanili.

Krompirjev žužek, slivni rivčekar in pa krvava uš.

Tri nove nadloge, katere iz severne Amerike žugajo kmetijstvu našemu.

(Dalje.)

2. Slivni rivčekar.

Drugi škodljivi žužek (keber), ki je že tudi strašno veliko škode napravil v severni Ameriki, je slivni rivčekar (*Conotrachelus nenuphar*); v domačiji ga imenujejo „Curculio“ ali pa „Turek“.

Slivni rivčekar je majhen, hrapov (negladek), grbast in rujavkast žužek, ki spada v mnogobrojno vrsto rivčekarjev (*Rüsselkäfer*, *Curculionidae*). Blizo $\frac{1}{5}$ palca je dolg brez rivca, in se od družih rivčekarjev lahko loči v tem-le: na sredi obojnega svojega krila ima podolgast grb, ki je podoben noževi ojstrini in je črnemu pečatnemu vosku enak, za tema grboma je široka proga ilovčne barve v sredi bolj ali manj bela.

One (babice) navrtajo že v prav mlade slive luknjice in položijo v vsako okroglast beli jajček. V vsem skupaj ena babica zleže 50—100 jajčic in sicer najraje v slive in češnje, breskve in marelice, pa tudi v češnje, jabelka, hruške in kutne. Iz jajčica se izleže ličinka, prav droban, mehak in breznožni črv z roženo glavico, ki se redi od še nezrelega sadja. Sad, v katerem je ta črv, ne dozori več, ampak odpade, razun češnje, ki vendar še dozori. Potem se ličinka v zemljo zarije in v mešiček (bubo) spremeni, iz katerega popolnoma dozoren žužek izleze. Če ta mrčes ne najde sadja

s košicami, gré na sadje s peškami; kjer pa tudi tega ni, ogloda skorjo mladik nježnih vejic. Slivni rivčekar se pomnoži v tako neverjetno velikem številu, da pokonča sadno drevje celih dežel, kar se je zgodilo že večkrat v deželi Missouri in Illinois. Tudi ta keber potuje že več časa iz kraja v kraj, od zahoda v izhod, in bode kmalu priromal do bregovja Atlantiškega morja.

Pomočki, s katerimi preganjajo v severni Ameriki to škodljivo žival, so: sad, ki odpade, Amerikanci marljivo pobirajo in ga prešičem pokladajo; okoli debla dreves narejajo ovoje, v katerih kebri radi prenočijo; tudi imajo mnogovrstne mašine, s katerimi te kebre lovijo; pod drevesa in okoli dreves razpó namreč okrilja, v katera padajo kebri, kedar drevo potresajo. Ker se ta keber, če ga majhno stresejo, brž v mrtvega potuhne, zato tega mrčesa po tem načinu kar na milijone vlové, ki v imenovana okrilja pade.

(Konec prihodnjič.)

Nekoliko o zboljšanju naše živinoreje.

Spisal Fr. Kuralt.

Mnogo se je počelo delati in skrbeti za zboljšanje naše zanemarjene živinoreje, ker spoznavati je že počela vlada sama, da le umno gospodarstvo o živinoreji je v mnogih deželah najkrepkeji steber kmetijstva, s katerim se ne le samo kupčija mnogo povekša, ampak vsi drugi pridelki celega poljedelstva. Zato skrbé tudi kmetijske družbe, da se v dežele vpeljujejo biki in telice plemenitega plemena, katere so mnogo boljši za rejo, delo, pitanje in mleko od naše živine. Res je, da tudi nekateri gospodarji so sprevideli že veliko korist, katero nam daje živina žlahnejšega plemena, ter osobito gledajo na to, da si prisvojijo bika ali kravo, da si s tem morejo požlahniti in zboljšati domačo živino.

Blagi je namen, hvalevredne so naprave slavnega ministerstva kmetijstva, velikodušno je delovanje kmetijskih družeb in poedinih posestnikov, kateri skrbijo za tako važen napredek celega gospodarstva.

Ali žalibog! kolikor se dela od ene strani, toliko se opušča še od druge, namreč od naših gospodarjev samih. Ne rečem, da nimajo veselja za zboljševanje plemen; da! imajo ga nekateri še celó veliko; al pomilovati je le odgojevanje in oskrbovanje tako plemenite živine.

Angleži, kateri so najslavniši živinorejci, gotovo niso imeli že od nekaj takih žlahnih plemen, kakor

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2. gold., za četrt leta 1 gold.; po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 20. januarija 1875.

Obseg: Razglas čebelarjem. — Katera je boljša — Lanceva ali Umratova mlatilnica? — Krompirjev žužek, slivni rivčekar in pa krvava uš. (Dalje.) — Opomin zaradi nove mere in vage. — Prav je. — Gostišče (hospic) v gorovji sv. Bernarda. — O potrebi prestrojenja politične uprave in prenaredbe občinske postave. (Konec.) — Ponarejeni bankovci. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Razglas čebelarjem.

C. k. kmetijska družba Kranjska bo po sklepu subvencijskega odbora razdelila zopet panjev in premij v denarju po 20 do 25 gold. učiteljem ljudskih šol in pa manj premožnim pa marljivim kmetom čebelorejcem.

Kdor želi deležen biti te podelitve, naj se oglasi do konca meseca sušca t. l. pri podpisnem odboru, in sicer naj učitelji svoji prošnji priložijo spričalo krajnega šolskega sveta, da se res pridno pečajo s čebelorejo v Dzirzonovih panjovih in šolsko mladino podučujejo o čebeloreji; to spričalo naj dadó potrditi tudi predstojniku dotične kmetijske podružnice; — kmetje naj priložijo svoji prošnji spričalo župana, ki ga potrdi predstojnik podružnice kmetijske, da so pridni čebelorejci, da imajo že panjove po novi napravi in da je čebeloreje v njihovi okolici veliko, ki bi se dala po novih panjovih še povzdigniti. Kdor poleg tega več panjev ima, on ima prednost za premijo.

Na prošnje, katere niso podprte z imenovanima spričalom, se ne bode oziralo.

Centralni odbor družbe kmetijske
v Ljubljani 12. januarija 1875.

Krompirjev žužek, slivni rivčekar in pa
krvava uš.Tri nove nadloge, katere iz severne Amerike
žugajo kmetijstvu našemu.

(Dalje.)

3. Krvava uš.

Tretji nevarni mrčes, enak trtni uši je krvava uš (Schizoneura, ali Aphis, lanigera), ki ima od tega svoje ime, ker če jo zmečkaš, dá krvav sok od sebe. Ona je tudi iz severne Amerike konec poprejšnjega stoletja v Evropo se preselila, najprej v Škocijo; na Nemškem jo poznajo že 40 let; v Avstriji dozda še ni znana.

Krvava uš je blizo 2 milimetra velika, in rumenkaste, včasih tudi rujave barve. Posebno se iz tega spozná, da po hrbtu ima bele, bombažu enake, iz voščenih nitek obstoječe spuščaje, ki so večkrat 3 do 4krat

dalji kakor život njen. Pomnožuje se pa ta krvava uš tako silno, kakor je navada to pri vseh plemennih krvavih uših. Ona (babica) zleže v jeseni 30—40 jajčic, iz katerih spomlad pride prvi zarod, po katerih se vsacih 14—20 dni zaredi drugi zarod; one rodijo živo mladino, ki prvi čas svojega življenja biva v gori imenovanih bombažastih spuščajih, ki se večkrat odtrgajo in po vetru daleč krog in krog raznesó. V jeseni se prikažejo oni in one kot popolnoma izrejeni kriljati žužki.

Krvava uš se redi od soka jablan, zato navrtla mlade njezne vejice jablani; kjer je vejica navrtana bila, se naredi rak, kateri se čez celo drevo razširi, ako ni hitre pomoči, potem pa celo drevo konec vzame. Po tem načinu so v Normandiji jablane na prostoru čez 10 kvadratnih milj popolnoma pokončane bile. Ravno tako je grozno škodo ta uš naredila na Angleškem, v Renskih pokrajinah in v novejšem času na Virtemberskem.

Že od daleč se poznajo drevesa, v katera se je ta krvava uš vrinila, kajti ona kažejo rakove izrastke in neko posebno bolehanje v vsem. Pri natančni preiskavi se vidi na spodnjih stranéh mladih vejic bombažasta, belkasta prevleka, ki nekoliko na višnjevo barvo cika, katera izvira iz gori imenovanih voščenih spuščajev. Žival ta sedi v velicih trumah skupaj, ki obstojé iz babic brez kril in velike množine mladih.

Kedar se je krvava uš zaplodila na kakošnem vrtu, ni skoro mogoče je več zatreti. Zato je treba paziti, da se ta mrčes kar brž iz začetka zasledi in vse stori, da se popolnoma pokonča. Zbor Virtemberskih vino- in sadjerejcev v Schorndorfu 21. septembra l. l. je v tej zadevi nasvetoval to-le:

Najbolje sredstvo za pokončanje krvave uši je krtača, ko se začne razširjati po njem. Če je uš posedla vejice za $\frac{1}{2}$ do 1 metra na dolgosti z belimi lisami, treba je odrezati take veje in jih sežgati. S škarijami na kol privezanimi se dadó tudi najvišje vejice odrezati.

Vsacih 14 dni potem je treba tako drevo na tanko ogledati, ali ni nove zalege na njem, če gospodar tega ne stori, je vse drugo potem prepozno. Strohnena skorja drevesa se mora odstrgati, rane njegove skrbno zamazati, in da nova gnjezda krvave uši se ne napravijo zopet na drevesu, treba deblo njegovo in veje z apnico pobeliti.

Da pa uši, ki pri korenini drevesa in v zemlji tičijo, ne morejo zlesti na drevo, treba je v začetku spomladi okoli debla ovezati trak, ki je namazan s katro. Prav dobro potrdilo se je tudi to, da se jeseni

zemlja za kak meter okoli drevesa okoplje in potem z apnom pomeša. Škropljenje dreves z milico (žajfnico), lugom, plinovo vodo, vodo pasjega zelišča in tobakovo vodo ne pomaga toliko, kakor poprej imenovana sredstva. Angleži so našli, da je dobro, če se tako drevo s trpentinovim oljem namaže. Za najbolje pa je pripoznano to, da se vsi deli drevesa, kjer je krvava uš se vgnjezdila, s petrolejem omijejo, in se bolne veje odrežejo in sežgó.

Opomin zarad nove mere in vage.

Nova mera in vaga se imate leta 1876 povsod vpejati, treba tedaj tudi novih posod. Al c. kr. deželna vlada Štajarska je oklicala 20. grudna 1874 razglas, v katerem opominja obrtnike, naj prenašlo ne kupujejo metričnih posod, ki se že povsod ponujajo, ker ministerski ukaz od 20. novembra 1873 l. predpisuje, da se mora posoda popred policijsko potrditi, predno pride v rabo. Počakati je toraj treba, da dobi posoda potrjenje, sicer pride obrtnik v nevarnost, da se pri pregledovanju metričnih mer vse odvzame.

Katera je boljša — Lanceva ali Umratova mlatilnica?

Leta 1873 so „Novice“ živo priporočale Lancevo mlatilnico iz Manheima, leta 1874 pa so posebno hvalile Umratovo iz Prage, in to posebno zategadel, češ, da jo kaj lahko vrtita mladeniča ali celó ženskici; povedale so tudi, da je kmetijska družba Kranjska nakupila obojih mlatilnic in nje po nižji ceni razprodala svojim podružnicam in drugim kmetom po deželi.

Sihdob bo mlatitve povsod konec; vsaka omenjenih mlatilnic se je dovolj že rabila, se druga drugi primerjala, druga proti drugi poskusila in gotovo bodo sedaj kmetovalci vedeli povedati iz lastne skušnje, kateri mlatilnici gré zares prednost; oni bodo vedeli odgovoriti:

1. je li se ena tako rodo vrtí ko druga?
2. je li so si vse Lanceve med seboj enake? ali je katera izmed njih boljša in gibčnejša?
3. je li Umratovo mlatilnico zares lahko gonita mladeniča ali še ženskici?
4. je li se vse Umratove enako lahko ali enako težko gonijo ali se le nekatere izmed njih — bodi-si slučajno — bolj rodo vrtijo?

Za občnega blagra voljo prosimo „Novice“, oziroma sl. kmetijsko družbo na te vprašanja blagovoljnega razsoda in odgovora, da se ne okupimo, drugih ne splašimo, temuč pri kupu pogoje stavimo.

Oni 2 Umratovi mlatilnici, kateri sem za hvaljene gibčnosti voljo kupil, vrtite se tako rodo in težko, da mlatci možje ne strpijo pol ure pri gonitvi, in se v kljub vedne menitve dosti bolj vpehajo ko s cepci, če brez počitka mlaté; zarad tega pa tudi ne opravijo z mlatilnico veliko več od cepcev. Tako roda ni nobena mi znanih Lancevih mlatilnic. Vse napenjajo sicer svoje gonjače, a nikakor presilno; vse te so si enake. Posestnik kmet je od svoje rekel: ne dal bi je za 500 gold., ako bi ne dobil druge. Lanceva fabrika pa ima tudi lepo navado, da pridene vsaki prodani mlatilnici natisnjen poduk, kako ž njo ravnati? kako jo snažiti? s čim mazati itd., kar vse se pogreša pri Umratovi v kvar nezvedencem, kajti samo po sebi ni vse jasno.

Iz Štajarskega 1. januarija.

Ž—ov.

Odgovor vredništva. Vprašanje, ki nam ga stavite: katera med tema imenovanima mlatilnicama

je najboljša, je res važno, kajti resnica je, da skoro nobene druge mašine, poslednja leta iznajdene, se niso kmetovalci tako poprijeli, kakor mlatilnic, bodi-si tacih, ki se z rokami, bodi-si tacih, ki se s konji gonijo. Delavci sploh čedalje prihajajo dražji in mnogokrat mlatičev ni še lahko dobiti; vrh tega imajo mlatilnice še to dobro, da kmetovalec ne potrebuje več skednja ali pôda za mlačvo. Res je po takem potreba, da vedó, katero naj si kupijo, da jim bolje od druge služi.

O tacih vprašanjih, po katerih naj se razsodi, kaj je bolje memo družega, razsoditi more samo skušnja; po zanesljivih skušnjah pa se je Lanceva ročna mlatilnica za boljše skazala zato, ker se lagljeje goni in da hitro in posebno čisto mlati; v 51. listu lanskim „Novic“ je kmetiški gospodar Janez Borštnik to jasno dokazal.

Ker so Lanceve mlatilnice znajdba tuja — iz Manhajma, Umratove pa domača Avstrijska iz Prage, zato je družba kmetijska hotela tudi domačo mašino skusiti in zategadel nakupila je tudi nekatere Umratove, da jih skusijo naši kmetovalci. Skušnje pa na Kranjskem, kakor pri vas na Štajarskem, dajejo prednost Lancevi. O nobeni teh mlatilnic pa ne velja to, da bi jih otroci ali ženske prav lahko mogle goniti; možki so potrebni, da se delo hitro in dobro opravi. Če dodamo tem skušnjam še to, da v Dunajski razstavi leta 1873 je dobila Lanceva ročna mlatilnica medalijo prve vrste, stori vredništvo le svojo dolžnost, da pové, kar je, in da po takem mu nikdo očitati ne more, da o važnih vprašanjih hodi pot enostransko. Obé mlatilnici ste dobri, prednost pa po mnogih skušnjah gré Lancevi.

Občinske stvari.

Prav je,

kar čitamo v 47. listu „Novic“ na strani 372—373 leta 1874 o poročilu iz 11. seje deželnega zbora Kranjskega gledé občinskih zadev: ali bi bile velike občine koristneje ali male?

Ker je pa sl. deželni zbor Kranjski sklenil, da naj se enkrat pokličejo izvedenci iz ljudstva, in tudi nekatere uradniki iz dežele v Ljubljano, da bi se tū pogovorili o vprašanji gledé občinskih razmer, ker bodo pa poprašani le izvedenci zaradi občinskih zadev, občinske zadeve pa niso le za izvedence, ampak tudi za priproste ljudi velike važnosti, zato lepo prosimo, naj se nam ne zameri, da se drznemo tudi mi od priproste strani priprosto izraziti v naslednjih vrsticah svoje mnenje zaradi občinskih in uradniških zadev. *)

Na prvi pogled se marsikateremu dozdeva, da bile bi velike občine koristneje kakor male. Od druge strani bi bile pa male občine koristneje kakor velike zaradi potov iz daljnih krajev do župana; pri malih občinah so poti krajše, toraj tudi zamuda manjša kakor pa o velikih občinah.

Po našem priprostem mnenji bi bilo najpripravniše, ako bi bila vsaka fara sama za-se občina; dve ali več fará vkup ni drugače zajemati, kakor če se same rade združijo, in če lega kraja kaže, da je svet bolj kvadrat, ne pa preveč raztegnjen, ker raztegnjeni svet nekoliko prebivalcev preveč oddalji od županovega stanovišča; ali pa če bi bila katera fara tako mala, da bi ne bila v stanu vzdrževati občinskih stvari.

*) Radostni smo sprejeli ta sestavek, ki nam je znamenje, da tudi naši ljudje na kmetih ne zanemarjajo za nje, zelo važnih zadev.